

INTRODUCERE

CAPITOLUL I. ROLUL PRODUSELOR APICOLE ÎN APITERAPIE

1.1. Produsele apicole - definiție; caractere generale

1.2 Apiterapia - definiție, ramuri înrudite: apicultura, apifitoterapia, apiprofilaxia

CAPITOLUL II

2.1. Produsele apicole - mierea, nectarul, mana, polenul, păstura, lăptișorul de matcă, propolisul, ceara, veninul și rolul lor în viața albinelor

Mierea

Nectarul

Mana

Polenul

Păstura

Lăptișorul de matcă

Propolisul

Ceara de albine

Veninul de albine

2.2. Originea și compoziția chimicăa produselor apicole

CAPITOLUL III

3.1. Proprietățile produselor apicole

Proprietățile farmacologice ale mierii de mană, efecte, acțiuni

Vindecați-vă cu polen și păstură

POLEN DE ALBINE NATURAL RECOLTAT DE ALBINE

Compoziția polenului de albine

Polenul

Cum se administrează polenul de albine

Boli ce pot fi prevenite cu ajutorul polenului

Boli care se tratează cu polen

Precauții în administrarea polenului

Contraindicații la administrarea polenului

PĂSTURA

Superioritatea păsturii față de polen

PROPOLISUL

Păstura și polenul

Cum se obține și unde găsim propolisul

Prevenirea unor afecțiuni ce se tratează cu propolis

Tratamente externe cu propolis

Preparate din propolis

Precauții și contraindicații

LĂPTIȘORUL DE MATCĂ

CEARA DE ALBINE

VENINUL DE ALBINE

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Capitolul I

ROLUL PRODUSELOR APICOLE ÎN APITERAPIE

1. 1 Produsele apicole – definiție; caractere generale

Cercetătorii de pe toate paralele și meridianele globului, reevaluând tradiții părăsite și separând adevărul din mituri, încearcă să aducă omului de azi natura binefăcătoare cât mai aproape.

Astfel, reintră în scenă foarte multe practici populare și între ele, bineînțeles, apiterapia, care ajunge subiect de numeroase simpozioane internaționale, apicole și medicale.

Indiscutabil că aceste metode ancestrale și naturiste de tratament întruchipate de fitoterapie, de aromoterapie ca și de apiterapie, reprezintă nu numai însemnele străduinței umane de a supraviețui naturii ostile, ci și însemnele tot umane de a ne dovedi superioritatea, în această luptă inegală care opune unul altuia Atotputernica Natură creată de Dumnezeu și Simplul Om.

Mai mult decât atât, fitoterapia, aromoterapia și apiterapia reprezintă din anumite puncte de vedere însemne ale înțelepciunii omului, purtate din mândrie și din necesitate, din generație în generație.

Albina prilejuiește schimbarea unei anume fundații triumphiulare care stă la baza edificiului complex alcătuit din Om-Natură și Albină, căci, dacă stăm și ne gândim bine, albina este unul din agenții de legătură cei mai reprezentativi care asigură relațiile vitale ale Omului cu Natura, creația lui Dumnezeu.

Prin polenizare, albina asigură reproducerea plantei ca și dezvoltarea acesteia așadar reproducerea și dezvoltarea Naturii, iar planta furnizează albinei substanțele necesare vieții.

La rândul său, omul organic integrat în acest circuit al vieții, și constant consumator de materii organice, consumă produsele albinei, fie că acestea sunt reprezentate de miere, fie de polen sau alte substanțe.

Produsele albinei, după cum se precizează în lucrarea „Apiterapia azi” s-au înscris de la începutul preistoriei în rândul elementelor naturale folosite pentru completarea și ameliorarea hranei și apoi pentru combaterea și prevenirea durerii și a suferințelor omului.

Produsele apicole pot fi folosite în scopuri terapeutice de oricare dintre noi, fie în stare naturală, fie sub formă de diverse preparate care se găsesc în magazinele de specialitate.

Desigur, unele dintre ele vor fi consumate numai cu avizul medicului.

În cele ce urmează se vor prezenta produsele apicole terapeutice, cei care vor să știe mai mult despre ele, au la dispoziție numeroase lucrări de specialitate, cu caracter științific sau de popularizare, unele dintre ele fiind citate și în bibliografia selectivă.

Acestea pot fi împărțite în 2 mari categorii principale:

1. Produse apicole naturale, directe – mierea, ceara, propolisul, polenul, păstura, lăptișorul de matcă, veninul de albine și Apilamilul descoperit de apiculorul român Nicolae Ilieșiu.

2. Produse apicole naturale indirecte sau derivate – în această categorie aflându-se hidromelul, oțetul de miere, turtele și prăjiturile din miere, cremele cu ceară, preparatele cosmetice pe bază de produse apicole, diversele sortimente vitalizante alcătuite pe bază de produse apicole etc.

Astfel se întâlnesc „prescripții” de fagure vechi cu miere, mestecat câte puțin în gură, supt și înghițit, „administrat” în porțiuni mici dimineața, la prânz și seara, pentru a întări organismul în timp de molieme.

La fel, mierea se recomandă câte una – două lingurițe, într-un pahar cu apă, la cele trei mese principale, ca întăritor sau în timpul gravidității, în convalescențe, lehuzie, lipsa poftei de mâncare, insomnii sau în constipație.

Ceara de albine era folosită medicinal îndeosebi pentru a fi mestecată, curățind și albind dantura și numai rareori pentru a obloji unele răni sau vătămături.

Căpăcelele de fagure (rezultate din descăpăcitul efectuat pentru extracția mierii) au avut un larg uz popular fiind recomandate în prevenirea bolilor infecțioase ale căilor respiratorii sau digestive.

Acțiunile fiziologice ale acestor produse nu mai sunt astăzi puse la îndoială de nimeni.

Până în prezent se cunosc peste 20 de acțiuni terapeutice fiziologice ale mierii ca: antibiotice (distruge unii microbi), bacteriostatice (oprește înmulțirea microbilor), biotrofice (hrănitore), cicatrizante, conservante, tonicardiac (întăritoare ale inimii), stimulatorii, calmante, regeneratoare etc. și peste cinci acțiuni terapeutice ale cerii de albine: antibiotice, emoliente (înmoaie pielea), izolante etc.

În fagurii de miere, factorul activ este propolisul, superior, cu care albinele au sporit celula și au acoperit fiecare strat de ceara pe măsură ce au constituit-o, ca și căpăcelul cu care au acoperit-o după ce au folosit-o ca depozit pentru miere, păstură sau puiet.

Pe lângă acest propolis, în fagurii vechi mai intervin, cu rol posibil medicamentos încă neelucidat și substanțe reziduale organice provenite din cămășuțele puietului evoluat în larve, nimfe și insecte adulte sau resturile de miere, de păstură sau cele care intră în componența substanței negre a stupului.

Este foarte important de adăugat că în medicina populară se știa că acțiunea medicinală a produselor apicole este cu atât mai mare cu cât acestea sunt mai proaspete.

Apiterapie

Apiterapia este o metodă de tratare și prevenire a îmbolnăvirilor prin utilizarea produselor apicole. Prin utilizarea sa, beneficiem indirect și de efectele plantelor polenifere și nectarifere, efectul unui produs apicol fiind diferit în funcție de sursa de la care provine.

Pentru a fi un terapeut adevărat, trebuie să iubești și să respecti albinele și să le ajuți de câte ori ai posibilitatea. În natură, viața albinelor este strâns legată de aceea a plantelor cu flori și a arborilor, pe care le polenizează și le ajută să dea un rod bogat. De aceea, oricine dorește să răsplătească în vreun fel minunatele daruri pe care albinele ni le oferă, poate face aceasta cultivând plantele melifero-polenifere și transformându-și grădinile în „paradisuri ale albinelor”.

Care sunt principalele produse apicole?

Mierea – aliment deosebit de apreciat, cu proprietăți energizante, de stimulare a digestiei, laxative, diuretice, antibacteriene (împiedică dezvoltarea germenilor și este un bun conservant), antiinflamatoare etc. și alte efecte specifice, în funcție de specia de plantă din care provine.

Se recomandă în stări de oboseală, lipsa poftei de mâncare, constipație, tuse, viroze respiratorii, faringite, plăgi (ajută la cicatrizarea lor, în uz extern). Este bine să se ia zilnic, dimineața, 1-2 linguri de miere, pe stomacul gol. Atenție la diabetul zaharat! (mierea e contraindicată)

Polenul – este un excelent supliment nutritiv, cu efect atât tonic (anabolizant), cât și stimulant (și chiar afrodisiac). De reținut că este foarte bogat în aminoacizi liberi, vitamine și enzime, foarte ușor de asimilat de către organism, furnizând o cantitate importantă de energie corpului.

Se recomandă în caz de astenie fizică, psihică și sexuală, lipsa poftei de mâncare, constipație (polenul reglează tranzitul intestinal!), colită, ateroscleroză, hipercolesterolemie, stări depresive, hepatită cronică, ciroză hepatică. Este bine să se ia zilnic, 1-2 lingurițe dimineața, pe stomacul gol, în amestec cu miere. Nu se înghite nemestecat, ci se mestecă până se dizolvă. Pentru cei sănătoși, se recomandă polenul poliflor, însă dacă există o problemă de sănătate, se recomandă în special polenurile monoflorale, mai ales sub formă proaspătă, conservate în miere sau prin congelare, deoarece astfel se păstrează mult mai multe din principiile active.

Propolisul - binecunoscut antibiotic, antifungic, antiparazitar, cicatrizant și antiinflamator.

Se recomandă în infecții respiratorii, stomatologice și în sfera ORL, boli de piele, depresie, edeme.

Se pot mesteca zilnic 2-3 grame pe zi de propolis brut. Atenție, există și persoane alergice ce la propolis.

Veninul de albine – este un produs complex, care, utilizat în doze mici, stimulează capacitatea de apărare și de refacere a organismului. Are în principal un efect de stimulare a circulației sangvine, de vasodilatație, crește fluiditatea sângelui și stimulează sistemul endocrin.

Se recomandă în caz de reumatism (artrite, artroze), spondiloze, nevralgii și inflamații ale nervilor, astm bronșic, boli degenerative ale țesutului conjunctiv, boli neurologice, boli dermatologice, durere cronică. Atenție, pot exista persoane alergice la venin; de aceea trebuie ca, înainte de utilizarea oricărui produs care conține venin de albine, să se facă o testare a sensibilității.

Se folosește cel mai frecvent în uz extern, sub formă de unguent (Apireven), aplicat pe locurile dureroase. În bolile cronice, se utilizează sub formă de preparate injectabile standardizate sau sub formă de înțepătură directă sau micro înțepătură (tehnica japoneză).

Lăptișorul de matcă - folosit pentru creșterea rezistenței organismului.

Se recomandă în caz de stări de oboseală, lipsa poftei de mâncare, anemie, convalescență, boli cronice ale ficatului, stări depresive, astenie sexuală, infertilitate (ajută ovulația și menținerea sarcinii), îmbătrânire, ateroscleroză.

Păstura (sau „pâinea albinelor”) – e aproape un produs alchimie, greu de procurat. Este un aliment proteic complex, recomandat în special în bolile cronice de ficat, dar și la cei care au nevoie de suplimente proteice.

Apilarnilul – produs obținut din larve de trântor – este îndeobște cunoscut ca un tonic sexual masculin.

1.2 Apiterapia – definiție, ramuri înrudite: apicultura, apifitoterapia, apiprofilaxia

Ce reprezintă, așadar, apiterapia?

Ce altceva decât această terapeutică tradițională și ancestrală, care folosește mierea, polenul, nectarul, ceara, lăptișorul de matcă, veninul albinelor precum și alte produse ce țin de complexa alchimie a stupului, în vederea menținerii sănătății.

Medicii, și în special aceia familiarizați cu apiterapia, sunt pe deplin convinși din acest punct de vedere că mierea de salcâm obținută este calmantă; că cea de castan decongestionează ficatul și prostata, în plus, favorizând circulația sangvină; mierea de măr este tonică și antidiareică; cea de tei este nu numai calmantă ci și sedativă; cea de pădure este depurativă și ușor laxativă; cea de rapiță este plină de acțiuni benefice în tratamentul local al ulcerelor varicoase; cea de mure este tonică și antidiareică; cea de salcâm galben japonez este antihemoragică, micșorând timpul de coagulare și, în plus, regularizând și fortificând activitatea inimii; iar cea de salvie este sudorifică, în plus ea reglează menstruația și influențează favorabil funcțiile digestive; cea de cimbrisor este antiseptică, pectorală și afrodisiacă etc.

După cum se observă, proprietățile terapeutice ale mierii depind integral de acelea de același gen ale plantelor din care provine.

Ceea ce ne frapază în materie de miere ca și de subprodusele ce o caracterizează, ține de extraordinara natură a acestei punți de legătură dintre noi și cadrul natural de existență.

Apiterapia este o metodă terapeutică nemedicamentoasă ce folosește produsele apicole (lat. Apis = albină)

Nicăieri în natură nu găsim o mai mare concentrare de medii, cu zeci de proprietăți terapeutice, pe un spațiu atât de mic cum este stupul albinelor.

Produsele apicole pot fi folosite nu numai în scopuri curative, dar și profilactice. În acest ultim caz

se vorbește de apiprofilaxie, o metodă tot atât de eficientă ca și apiterapia.

Până nu de mult, apiterapia a fost doar o practică empirică, rezultat al observațiilor și experiențelor unor apicultori care, în timpul liber, se mai ocupau și cu „lecuirea bolilor”. Și astfel, metodele lor s-au transmis din generație în generație, până în vremurile noastre.

În special combinațiile de miere, polen și lăptișor de matcă, dozate corespunzător, s-au dovedit folositoare în diverse domenii ale apărării sănătății și anume: în ocrotirea mamei și copilului, a sănătății adultului, în convalescențe, avitaminoze, diverse afecțiuni ale tubului digestiv și ficatului, în astenii, nevroze, insomnii, precum și în afecțiuni ale căilor respiratorii și sensibilitate.

Ca ramuri înrudite cu apiterapia se numără:

- apicultura – de la lat. apis – albină; cultura – creșterea = creșterea albinelor. Apicultura este știința care se ocupă cu creșterea și îngrijirea albinelor. Are ca obiect cunoașterea vieții albinelor, creșterea și îngrijirea rațională a familiilor de albine, în scopul obținerii unor produse de miere, ceară etc. și a polenizării culturilor agricole.